

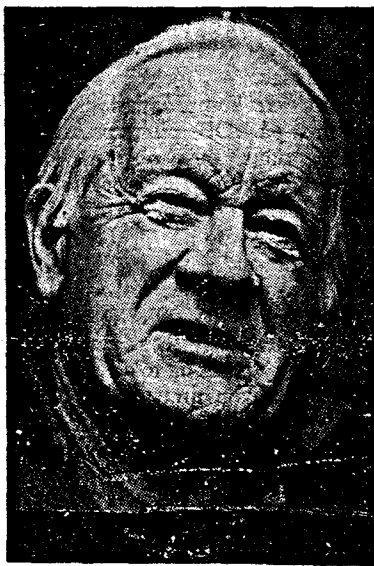
Vårt mål: Et fritt levende selvvirksomt samfunn.
Vår metode: Selvkontroll og hensynsløs, men objektiv kritikk.
Vårt middel: Ny livsorientering, bygget på Kristusimpulsen.

Motto: Riv ned alle gjerder som skiller menneskene og hindrer dem fra å oppleve og erkjenne våre dype fellesinteresser innenfor vårt felles samfunn. Frem med helhetsfølelsen og totalitetsbevisstheten. Ned med partipolitikken og klassekampen. Frem med det frie levende selvvirksomme samfunn.

Lingeveteranen Svein Blindheim:

Tullprat at regjeringen i London besto av helter

Intervjuer: Idar Aarheim

Lingeveteranen Svein Blindheim.
(Foto: INOS presstjeneste)

For et par uker siden, vakte tidligere stortingsmann og hjemmefrontsleder Erland Asdahl berettiget oppsikt i mediene da han gikk til frontalangrep mot «Rettsoppgjøret» etter krigen og en flengende kritikk av London-regjeringen. Nå følger en annen krigsveteran fra den seirende side opp med minst like hårde ord: Lingeveteranen Svein Blindheim. I en samtale med redaktør Idar Aarheim i INOs presstjeneste, sier han at «det mildest talt må kalles tullprat å kalle Nygaardsvold-regjeringen for helter». Temaet for samtalen var det nye åttebindsverket «Norge i krig» som nettopp er avsluttet og hvor London-regjeringen omtales som krigstidens helter. Begge ser på

verket «Norge i krig» som Skodvin-legenden satt i system siden det er historieprofessoren og hans elever som er ansvarlige for det. Her er utdrag av samtalen:

Norge kapitulerte totalt 10. juni 1940.

Aarheim: For meg synes det som om London-regjeringen, etter hvert som det gikk dårligere med krigen for tyskerne, angret på at de hadde kapitulert i 1940. De syntes kanskje at det var litt flaut å sitte så arbeidsledige i London?

Blindheim: I utgangspunktet var det en grov selvmotsigelse at et land som har kapitulert ned til siste patron, samtidig påstår at det har lov til å krige videre. Vi kan i

lengden ikke godta deres dobbelte bokholderi. Historisk må det komme til en revurdering som ikke er foretatt i «Norge i krig».

«Innsatsen» i Finnmark

Ta f.eks. Londonregjeringens «innsats» da den endelig høsten 1944 fikk sendt et bergkompani på 234 mann «for å befri Finnmark» — en jobb som forresten allerede var gjort av russerne. Først måtte de tigge britene som disponerte hele den norske flåten, om plass til kompaniet på et norsk skip. Men de fikk ikke med seg tilstrekkelig hverken av kamputstyr eller proviant som de måtte få av russerne.

Det er en skam at disse velfødde karene fra England og Skottland —

vi led ingen nød der borte — gikk igang med å skrive nidviser om finnmarkingenes dårlige, nasjonale holdning og klippe håret av jenter som ofte på tvilsomt grunnlag var angitt som tyskertøser.

Tyskertøsene

Når det gjelder de såkalte tyskertøsene som for det meste var skikkelige norske jenter som hadde giftet eller forlovet seg med tyskere i løpet av krigen, sies det kritiske ting i bind 8 som aldri tidligere i etterkrigstid har vært innrømmet så klart i et offentlig verk.

Aarheim: Nei, dette til tross for at Hjemmefrontens pøbelaktighet på

Tullprat - -

dette punkt var velkjent for alle. Derfor har jeg lyst å sitere følgende fra siste bind av «Norge i krig» at «når det gjaldt tyskertøse, tillot vi gatens justis. Det er her tale om animalske drifter. Mens jublende menneskemengder så på, ble jentene snauklippet. Noen fikk klærne revet av og måtte løpe nakne gjennom gatene.»

Men Blindheim, hvorfor grep ikke dere som var offiserer dengang inn mot denne mishandling av både kvinner og småbarn?

Blindheim: For meg er det et sårt punkt i samvittigheten å tenke tilbake på hvordan disse unge kvinnene ble stuert sammen under uverdige, uhygieniske forhold. Maten var elendig og de som var mødre, hadde småbarn med. De var blitt sjikanert og ikke var det sjelden at det de eide, var blitt stjålet. I et par konkrete tilfeller i Oslo, forsøkte jeg å få hjemmefrontsoldatene som vokter dem til å oppføre seg korrekt. Men det var ikke enkelt. Massementaliteten hersket og man skulle ikke vise meget av human innstilling før man fikk slengt «nazi-sympatisør» etter seg.

Frontsøstrene

Uverdige var også det offisielle Norges straffereaksjoner mot frontsøstrene som frivillig hadde meldt seg til sanitetsarbeide på Østfronten. Ved å idømme dem straff, satte Norge seg ut over folkeretten og internasjonale konvensjoner. Det ble satt en varig skamplett på Norge som en sivilisert nasjon.

Drepte engelskmennene like mange nordmenn som tyskere?

Aarheim: Det er vel allerede noe nytt i at historikerne våger å nevne at mange norske liv gikk tapt under okkupasjonen på grunn av engelske raids mot kysten, bombetokt mot hurtigrutene og andre båter i kysttrafikken samt minene som engelskmennene hadde strødd langs

Tullprat - -

kysten. Men i full åpenhet diskuteres ennå ikke Englands aggressive handlinger mot den norske befolkning.

Blindheim: Her er ennå meget å finne ut av for fordomsfrie historikere som frigjør seg fra etterkrigstidens ensidige fremstillinger. De britiske bombetoktene krevet mange menneskeliv. Da «Rigel» ble senket på Helgelandskysten, mistet 2570 russiske krigsfanger livet. Men også mange nordmenn ble drept av denne terrorbombingen.

Selv husker jeg bombingene av en trikk på Drammensveien i Oslo nyttårsaften 1944 da minst 70 nordmenn mistet livet. Hittil har det ikke vært god tone å snakke om den britiske bombingene i Norge under krigen. Fremtidige historikere får finne ut av om denne bombingene overhodet hadde noen militær betydning. De får også finne ut om det var engelskmennene eller tyskerne som hadde flest liv på samvittigheten under okkupasjonen av Norge.

Ufrie Skodvin-elever

Aarheim: Mitt hovedinntrykk er at professor Skodvins elever spinner videre på legenden om gode og dårlige nordmenn. Kanskje må de være snille gutter som først og fremst er nødt til å tenke på levebrødet og karrieren? Men det er ikke samme futt i postjessingene som i gammelkara. De nøyer seg med pliktløpet.

Blindheim: Professor Hans Fredrik Dahl har påpekt at disse Skodvin-elevene har adresser som Forsvarets krigshistoriske avdeling eller Norges hjemmefrontmuseum på Akershus. Forøvrig slutter jeg

meg 100% til det Dahl også sier (Dagbladet):

«Selv de yngre holdes i tømme: Når Knut Einar Eriksen og Terje Halvorsen ... drøfter den samfunnsmessige fasit av fem års okkupasjon, må de slå seg selv hårdt på munnen for å unngå inntrykk av at okkupasjonen ga selv den minste fordel for nordmennene. Og i kapitlet om rettsoppgjøret svelger de rått den konklusjon som var sterkt omstridt i 1945 — nemlig at mennesker som utelukkende hadde vært medlem av et i 1940 helt lovlig parti, skulle ansees som høyforbødere... Den samme spott over NS, den samme beundring for alt som smaker av motstand (som blant forgjengerne), de samme gåsøyne, de samme klisjeer.»

Britene presset oss inn i krigen

Aarheim: Storbritannias maktbruk mot Norge både før 9. april 1940 og i 1945 da vi nærmest var et britisk lydrike, bør vel også belyses grundigere i fremtiden?

Blindheim: Med briteres kontinuerlige press mot norsk nøytralitet, og med deres miner og flåte subbene langs våre strender, måtte den norske regjering regne med en tysk motaksjon. Også de militære sjefene feilregnet da de trodde invasjonen skulle komme fra russerne i nordøst. Regjeringen og politikerne måtte aldri stå til ansvar for de fatale misgrep i 1940, men historien kommer ikke til å frikjenne dem.

Det er også usant at nordmennene ble herrer i eget hus våren 1945 slik det er blitt fremstilt i leksika og lærebøker. Den britiske general Thorne var både formelt og i realiteten enehersker i Norge i 1945. Engelskmennene ødela mengder av

det gode, tyske utstyret som vi hadde god bruk for. De foretok disse ødeleggelser for å sikre avsetning på egne krigslagre og den fremtidige eksport, sier Blindheim til slutt.

10. 1. 1988. SAMFUNNSLIV